

heslem, byl by dospěl k přesvědčení, že tu jest aspoň schvalování násilného státního převratu, tedy skutková podstata zločinu podle §u 16 čís. 2 zákona na ochranu republiky. Bylo proto důvodné zmatečnické stížnosti vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a uznati, jak se stalo.

Čís. 2689.

Držení ve smyslu §u 171 tr. zák. záleží v možnosti nakládati s určitou movitou věcí, spojené s vůlí tuto možnost udržeti.

Ustanovení § 174 II a) tr. zák. předpokládá, že se zúčastnilo více osob (aspoň dvě) ve společném zlém úmyslu provedení krádeže na místě činu; není třeba, by všichni společníci jednali jako pachatelé, stačí, je-li pachatelem pouze jeden a spolupůsobilí ostatní pouze jako pomocníci; není také třeba, by všichni společníci byli při provedení krádeže na místě, na němž se nachází věc, jež má býti odcizena, stačí, když někteří ze spoluzlodějů jsou aspoň v takové blízkosti místa činu, že mohou při provedení krádeže spolupůsobiti, avšak pojem spoluzlodějství vyžaduje vždy vědomé a úmyslné spolupůsobení při krádeži na místě činu v onom smyslu.

(Rozh. ze dne 8. března 1927, Zm II 294/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmatečnické stížnosti obžalovaných do rozsudku zemského trestního jakožto nalézacího soudu v Brně ze 26. května 1926, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by opakoval hlavní přelíčení a znova rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Rozsudkem soudu první stolice byli obžalovaní uznáni vinnými zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II a) tr. zák., spáchaným tím, že odňali v době od září 1923 do jara 1924 v B. ku svému prospěchu ve společnosti jako spoluzloději v opětných útocích cizí movité věci, a to tabulové sklo a alespoň 10 pytlů cementokitu v úhrnné ceně převyšující 200 Kč, nikoli též 2.000 Kč z držení a bez přivolení městské hospodářské správy v B. Zmatečnická stížnost právem namítá, že není prokázáno, že obžalovaní odňali tyto věci z držení města B., pokud se týče jeho hospodářské správy, t. j. že není zjištěno, že věci byly v době, kdy obžalovaní spáchali činy jim za vinu kladené, v držení města B., pokud se týče jeho hospodářské správy. Rozsudek uvádí sice v rozhodovacích důvodech, že sklo a cementokit, které byly v městské dřevárně v Masné ulici v B., nebyly pojaty do inventáře předmětů, které byly předány firmě B. F. J., již byla dřevárna města B. dne 14. července 1923 pronajata, a že zůstaly na dále v držení města B., neobsahuje však oněch skutkových zjištění, jichž je třeba pro správné posouzení otázky, zdali ony věci byly v době,

kdy se obžalovaní dopustili činů jim za vinu daných, skutečně v držení města B. Držení ve smyslu Šu 171 tr. zák. záleží v možnosti nakládati s určitou movitou věcí, spojené s vůlí tuto možnost udržeti. Sklo a cementokit, o něž tu jde, byly v době, kdy obžalovaní předsevzali činy jim za vinu kladené, v držení města B., měl-li orgán tohoto města povolány ku spravování těchto věcí možnost jimi disponovati a vůlí tuto možnost udržeti. Byly-li tu tyto předpoklady pojmu držení, rozsudek nezjišťuje.

Stejně odůvodněnou jest námitka stížnosti, že není prokázáno, t. j. zjištěno, že obžalovaní jednali jako spoluzloději. Stížnost neuplatňuje touto námitkou důvodu zmatečnosti podle Šu 281 čís. 10 tr. ř., nedoznávajíc vůbec trestnost jednání obžalovaných, nýbrž domáhajíc se úplného osvobození obžalovaných od obžaloby, nýbrž dovolává se důvodu zmatečnosti podle Šu 281 čís. 9 a) tr. ř. Kvalifikace podle Šu 174 II a) tr. zák., odůvodněná v zákoně nebezpečnější povahou činu (nadpis Šu 174 II. a) tr. zák.), předpokládá, že se účastnilo více osob (aspoň dvě) ve společném zlém úmyslu provedení krádeže věci v ceně 50 Kč převyšující na místě činu. Není třeba, by všichni společníci jednali jako pachatelé, stačí, je-li pachatelem pouze jeden a spolupůsobí-li ostatní pouze jako pomocníci, a není také třeba, by všichni společníci byli při provedení krádeže na místě, na němž se nachází věc, jež má býti odcizena, nýbrž stačí, když někteří ze spoluzlodějí jsou aspoň v takové blízkosti místa činu, že mohou při provedení krádeže spolupůsobiti, avšak pojem spoluzlodějství vyžaduje vždy vědomé a úmyslné spolupůsobení při krádeži na místě činu v onom smyslu. Podle rozsudkových zjištění záležela činnost obžalovaných v tom, že obžalovaný Jaroslav K. nařídil dvakrát nebo vícekrát Čeňku B-ovi, by nachystal bedny skla kočímu za účelem odvezení jich do J. a by dvě nebo tři bedny odvezl z dřevárny do štípnárny a je tam uschoval, a Janu Ch-ému, by se účastnil nakládání tří beden (skla) a odvezení jich do J. k dispozici Felixe K-y, že tento obžalovaný zaslal Čeňku B-ovi dopis, jímž ho žádal, by nachystal jednu nebo dvě bedny skla do šopy a by je dal kočímu, který přijede následujícího dne pro deset pytlů cementokitu, a mimo to B-ovi také ústně poručil, by nachystal bedny skla kočímu k odvezení do J., a že obžalovaní jednali při tom v dohodě. Oněch předpokladů spoluzlodějství ve smyslu Šu 174 II. a) tr. zák. rozsudek nezjišťuje. Není zjištěno, zda obžalovaní byli při odnímání skla a cementokitu na místě činu a zda spolupůsobili tam vědomě a úmyslně při odnětí oněch věcí. Při tom dlužno poznamenati, že se rozsudek nevyslovuje ani o tom, zda ony osoby, jež z nařízení obžalovaných sklo a cementokit hospodářské správě města B. bez jejího přivolení odňaly, jednaly při tom v úmyslu zlodějském nebo nevěděly, že tu jde o krádež. Z řečeného je patrné, že napadený rozsudek je stížen zmatkem podle Šu 281 čís. 9 a) tr. ř., že pro nedostatek potřebných skutkových zjištění nemůže Nejvyšší soud ve věci samé rozhodnouti a že nelze se vyhnouti nařízení nového hlavního přelíčení. Proto bylo, aniž bylo třeba zabývati se dalšími stížnostmi uplatňovanými důvody zmatečnosti podle Šu 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák.

z roku 1878 zmateční stížnosti ve prospěch obžalovaných podané již při neveřejné poradě vyhověti, rozsudek jako zmatečný zrušiti a věc vrátiti soudu prvé stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Čís. 2690.

»Nebezpečným člověkem« ve smyslu §u 93 tr. zák. jest, kdo podniká protiprávní útok na tělesnou bezpečnost, svobodu nebo jmění jiné osoby.

Otázka, zda lze uvězněného pokládati za zločince nebo míti ho za člověka škodlivého nebo nebezpečného, není povahy objektivní, nýbrž jest jí posuzovati podle bezelstnosti pachatelovy.

I jinak oprávněné omezování osobní svobody jest trestno, když buď co do trvání nebo intensity vědomě překročuje nezbytné hranice, by dosaženo bylo účelu zadržení, nebo nebylo-li úmyslně bez prodlení oznámeno řádné vrchnosti.

(Rozh. ze dne 8. března 1927, Zm II 510/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Olomouci ze dne 3. května 1926, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem veřejného násilí bezprávným omezováním osobní svobody člověka ve smyslu §u 93 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém jeho rozsahu ohledně všech tří obžalovaných jako zmatečný a věc vrátil soudu prvé stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Pojem nebezpečného člověka ve smyslu §u 93 tr. zák. sluší vykládati v souvislosti s ustanovením §u 2 g) tr. zák. v ten smysl, že nebezpečným jest ten, kdo podniká protiprávní útok na tělesnou bezpečnost, svobodu nebo jmění jiné osoby. Použije-li ten, proti němuž útok byl podniknut, v h o d n ý c h obranných prostředků, by útok odvrátil, stává se jednání, zakládající jinak skutkové znaky zločinu omezování osobní svobody, beztrestným. Při tom není otázka, zda uvězněného lze pokládati za zločince nebo míti ho za člověka škodlivého nebo nebezpečného, povahy objektivní, naopak jest již podle doslovu druhého trestního případu, upraveného v §u 93 tr. zák., týkajícího se provinění »při z d á n l i v ě odůvodněné příčině«, nade vši pochybnost jasno, že tuto náležitost jest zkoumati podle bezelstnosti osoby, dopouštějící se omezování osobní svobody jiného. Náзор ten sdílí zjevně i nalézací soud, jenž sice zjišťuje p o o b j e k t i v n í stránce, »že Josef Sch. nevezal sekeru proti obžalovanému Josefu V-ovi, nýbrž jen, by jí udeřil do dveří, by tím docílil, dostati se z bytu a že nevyhrožoval V-ovi slovy: »ich werde dich um einen Kopf kürzer machen«, v dalších svých úvahách však zřejmě naráží na subjektivní vědomí všech tří obžalovaných, pokud zdůrazňuje rozdíl ve stáří a v poměru sil, poukazuje ke skutečnosti, že se Sch. po prvému uvěznění v mlýnici vyprostil a utekl a před obžalovaným se